

громадянинові всіх прав, свобод і законних інтересів та виконання всіма суб'єктами права своїх обов'язків; ліквідація всіх форм гноблення, дискримінації, расизму, експлуатації людини людиною; гарантування всім людям рівних умов вільного розвитку і розвитку кожної окремої особистості; досягнення цих та інших цілей у мирний спосіб, політичними методами; модернізація виробництва і поступовий перехід до ринкових відносин [6].

Отже, соціальна держава зобов'язує індивіда брати участь у вирішенні загальних завдань; є регулятором суспільного життя; здійснює контроль над діяльністю приватного власника та приватного капіталу; досягає дедалі більших успіхів у сфері соціального забезпечення свого народу; стверджує та розширює діяльність вільних профспілок і промислової демократії, здійснює чимало інших демократичних перетворень.

Література:

1. Загальна теорія держави і права / За ред В.В. Копейчикова. – К.: Юрінком, 1997.-691 с.
2. Дынник М.А. Очерк истории философии классической Греции. – М., 1936. – 457 с.
3. Цицерон Марк Туллий. Диалоги: О государстве; О законах. - М., 1994. – 430с.
4. Лосева А.Ф. и др. Платон. Филеб, Государство, Тимей, Критий /— М.: Мысль, 1999. — 654 с.
5. Карпунов В. М. Теорія держави і права. — Луганськ: РВВ ЛАВС, 2005. — 208с.
6. Колодій А.М., Копейчиков В.В., Лисенков С.Л. та ін.. Загальна теорія держави і права: Навч. посіб.; За ред. В.В.Копейчикова; Нац. пед. ун-т ім. М.П.Драгоманова. — Стер. вид.. — К.: Юрінком Інтер, 2001. — 317 с.

УДК 340

ХАРАКТЕРИСТИКА УНІТАРНОЇ ДЕРЖАВИ

Студент О.В. Пшеничний гр. БП-2-16
Наук. керівник асист. кафедри А.П. Головащук
Київський національний університет технологій та дизайну

За чинною Конституцією Україна є унітарною державою, як і більшість європейських держав (винятки становлять Австрія, Бельгія, ФРН та Швейцарія).

Як бачимо, унітарний територіальний устрій є характерним для європейського континенту. Якщо взяти до уваги світовий досвід, з'ясується, що більшість сучасних міцних та демократичних федерацій (США, ФРН, Австрія, Індія, Швейцарія) створені з суб'єктів, які практично завжди мали тривалу історію незалежного або напівнезалежного існування окремо один від одного,

особливу державницьку свідомість, власні закони, а іноді й відмінні традиції законотворення.

Простою або унітарною є держава, що характеризується цілковитою політичною єдністю. Останнє виявляється в тому, що держава має єдину структуру державного апарату, який поширює свої повноваження на всю територію держави; всі адміністративні одиниці мають рівний юридичний статус стосовно держави; жодна з адміністративних одиниць не має політичної самостійності та ознак суверенітету; держава має єдине громадянство, єдину систему права, судову та грошову системи (Франція, Японія, Єгипет, Україна).

Унітарна держава - це єдина централізована держава, територія якої поділяється на адміністративно-територіальні одиниці, що не володіють ознаками суверенітету. До найважливіших юридичних ознак унітарної держави належать такі: до складу унітарної держави не входять державні утворення, які наділені ознаками суверенітету; вона має єдину систему державних органів; в унітарній державі діє єдина конституція і єдина система законодавства; існує єдине громадянство; в міжнародних відносинах унітарна держава виступає в єдиному числі. У сучасному світі більшість держав унітарні. Держава – це універсальна політична форма організації суспільства, що характеризується суверенною владою, політичним і публічним характером, реалізацією своїх повноважень на певній території через діяльність спеціально створених органів та організацій, наданням своїм рішенням обов'язкової правової форми, встановленням податків з метою ефективного функціонування механізму влади та реалізацією загально соціальних повноважень.

Закономірності виникнення держави в різних народів мали свою специфіку, зумовлену історичними умовами. Розрізняють три основні форми виникнення держави: афінську, римську й давньогерманську. В Афінах виникнення держави проходило у класичній формі з внутрішніх протиріч. У Стародавньому Римі цей процес був прискорений боротьбою плебеїв (зайшлого населення) проти патрициїв (римської родової знаті), а в давніх германців – завоюванням чужих територій, для панування над якими родова організація була непридатна. У Київській Русі одразу склалася своєрідна ранньофеодальна держава.

Історія існування держави свідчить про те, що у всіх століттях різні держави відрізнялися один від одної внутрішнім будовою, тобто способом територіального поділу (адміністративно-територіальні одиниці, автономні політичні утворення, державні утворення, які мають суверенітет), а також ступенем централізації державної влади (централізовані, децентралізовані, організовані за принципом демократичного централізму). Це усвідомлюється під терміном форма державного устрою, під якою розуміється територіальна організація державної влади, співвідношення держави як цілого з його складовими частинами.

Із наведеного вище можемо зробити висновок, що унітарна держава - це єдине державне утворення, що складається з адміністративно-територіальних одиниць, які підкоряються центральним органам влади й не мають ознак

державної незалежності. Зокрема, згідно статті 2 Конституції України, Україна є унітарною державою, її територія в межах існуючого кордону є недоторканою. Унітарна держава характеризується наступними ознаками : унітарний пристрій допускає єдині, загальні для всієї країни вищі виконавчі, представницькі і судові органи, що здійснюють верховне керівництво відповідними органами.

Література:

1. Андрусак Т. Г. Теорія держави і права: Навчальний посібник. - Львів: Фонд "Право для України", 1997. -198 с. Волинка К. Г. Теорія держави і права: Навчальний посібник,; Міжрегіональна акад. упр. персоналом. - К.: МАУП, 2003. - 238 с.
2. Кравчук М. В. Теорія держави і права. Проблеми теорії держави і права: Навч. посібник для підгот. до держ. іспитів. - Тернопіль: Карт-бланш, 2002. - 243 с.

УДК 340

ХАРАКТЕРИСТИКА ФУНКЦІЙ ДЕРЖАВИ

Студент І.І. Речун гр. БП-2-16

Наук. керівник асист. кафедри А.П. Головащук

Київський національний університет технологій та дизайну

Питання про функції держави має не тільки теоретичне, але й практичне значення. За допомогою функцій представляється можливим з досить високою точністю визначити характер діяльності держави, правильність вибору пріоритетів на тому чи іншому етапі розвитку.

Функції держави - це основні напрями діяльності держави, в яких виражаються і конкретизуються його класова і загальнолюдська сутність і соціальне призначення.

Функції держави розрізняють за формами і методами їх здійснення. Державні функції та функції державних органів слід відрізнити від форм і методів їх здійснення. Такими формами є законодавство, правосуддя, контроль і нагляд, правоохоронна діяльність. До методів здійснення державних функцій у найзагальнішому вигляді відносять переконання, заохочення і примус.

Форми здійснення функцій держави - це спеціальні сторони її діяльності, за допомогою яких реалізують державні функції. За правовими наслідками названі форми поділяються на правові і неправові (організаційні). Правові форми - це такі види здійснення функцій держави, які тягнуть за собою правові наслідки. Види правових форм здійснення функцій держави: правотворча; правоохоронна; правозастосовна. Організаційні форми - специфічні види фактичної діяльності, які не тягнуть за собою правових наслідків. Види організаційних форм: організаційно-регламентуюча;